

יורם טהרילב:

„עדיין לא החלטתי אם להצביע לגימלאים!”

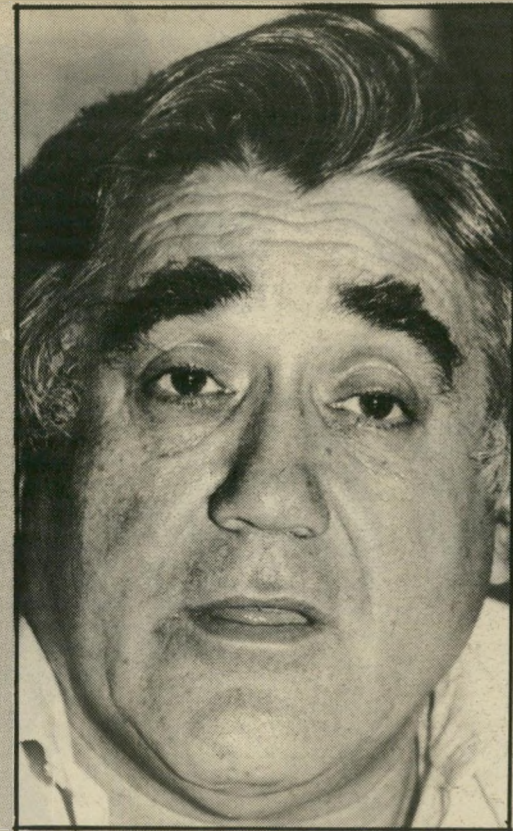
בין השמות המתנוססים ברשימת הגימלאים הו" פיעו שמות רבים של אנשים צעירים, המעורבים בחיים המוליטיים בארץ. עם כל הכבוד לגימלאים, תמהתי אם התמיכה בגימלאים היא אמנם דאגה לעתידנו הקרוב? רחוק, או שהיא מעין הפגנה של חוסר שביעות רצון משאר המפלגות.

- אחד השמות ברשימה היה שמו של המ זורר יורם טהרילב.
- אני מבינה שאתה מצביע הפעם עבור הגימלאים? אים? את זה לא אמרתי.
- אז מה אמרת בעצם החתימה שלך? אמרתי שהם מוצאים חן בעיני. אמרתי שאני רוצה בהם ככנסת. נראה לי חשוב שתהיה רשימה אחת שתראג למצבו של האזרח הקטן, שתטפל בבעיות הפרט, בזכויות האזרח.
- בכל זאת, יש רשימות אחרות המבטיחות טיי פול בבעיות הפרט ובזכויות האזרח.

בחירות

יש רשימות שהתחילו את דרכן כבעיות אלה, אבל עכשיו הקיפו את עצמן במצעים חוקיים-עולם — ביטחון לאומי, כלכלה, חינוך.

- אתה לא יכול להתעלם מהעובדה שיש לנו בארץ, בכל זאת, בעיות יותר קרדינאליות מאשר הגדרת הפנסיה, עם כל הכבוד להגדרת הפנסיה.
- נכון מאוד, ולכן, עם כל הסימפטיה לגימלאים, ועם כל הרצון שלי להצביע עבורם, עדיין לא החלטתי.
- הבחירות ממש בשער, מתי תחליט עבור מי אתה מצביע? עד היום החלטתי באופן סופי וברור עבור מי אני לא מצביע. עבור מי כן — זה כיום הבחירות עצמו. (דניאלה שמי)

יצחק ירון:

„גנדי לא הצליח לסחוף אנשים לרשימתו!”

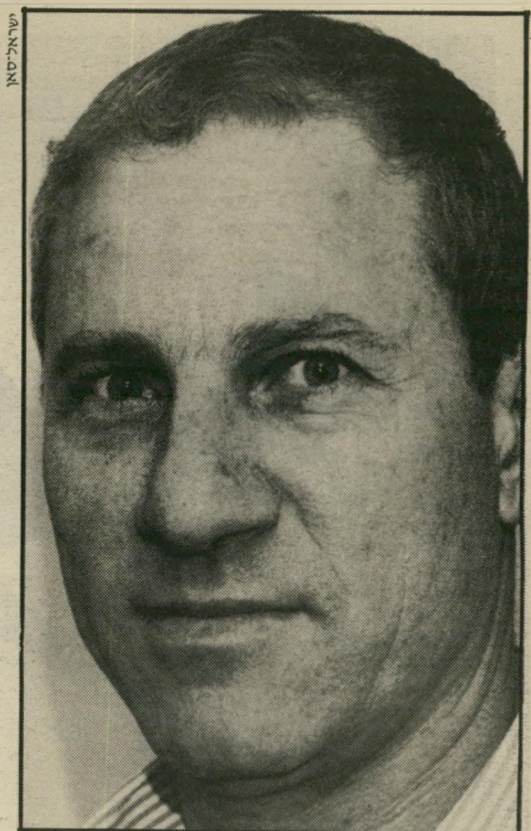
ב-1984 ניסה הרב מאיר כהנא להפגין בגבעתיים. ראש העירייה, יצחק ירון, אירגן הפגנת-נגד, והצליח לגרש את כהנא מעירו. כהנא הבטיח שיחזור שוב כעבור חודש, וכשחזר קיבלה את פניו הפגנה של 20 אלף איש, שמנעה ממנו מלהיכנס לגבעתיים בפעם השנייה. שתי ההפגנות האלה סימנו את תחילת המאבק ההמוני נגד כהנא. השבוע החליט בית-הדין העליון, בהרכב של חמישה שופטים, לדחות את עירעורו של כהנא על פסילת רשימת „כך” מלהתמודד בבחירות לכנסת הבאה. פניתי ליצחק ירון ושאלתי אותו כיצד הוא מרגיש אחרי קבלת ההחלטה.

- אני מרגיש מצויין, כי את הצעד הראשון לסילוקו של כהנא התחלנו בגבעתיים. הוכחנו לעם-ישראל שזה לא מכת-טבע, שלא ניתן להתגונן בפניה.
- אתה מייחס לעצמך את תחילת המאבק ההמוני נגדו? אני לא מייחס זאת לעצמי, אלא לתושבי העיר, שקמו וגירשו את הגזען מהעיר שלהם.
- יש לזה קשר לעובדה שגבעתיים היא מובצר של מיסלגת-העבודה? אני מבטיח לך שבהפגנה היו אנשים מכל רחבי הארץ ומכל המפלגות. אנשים נתנו פורקן למועקה. אנחנו נתנו כאן את הכי וזן הראשוני. לצערי, כהנא קיבל לגיטימציה מבית-הדין שפוט ב-1984, כשאישר לו להשתתף בבחירות לכנסת הזו.

בחירות

כארבע השנים האלה אומנם הצליחה הכנסת לגרום לסילוקו של כהנא, אבל גדלו עיסכייפרא של הכהניזם.

- מה תעשה אם גנדי יבוא לגבעתיים? בינתיים, להערכתך, גנדי אינו מצליח לסחוף אחריו המונים לרשימתו. אם יגיע, נצטרך להתמודד גם עם התופעה הזו.
- כיצד? עדיין אינני יודע. צריך להתמודד בכיוון החינוכי, בכתריהספר ובתנועות-הנוער. זה מחייב, לרעתי, עבודה חינוכית יסודית ומעמיקה.
- אם לא כהנא, יש מישהו אחר? כן, אבל ברגע שנעלמת האכזר-השואבת, יהיה כבר הרבה יותר קל להתמודד עם זה. מוקדי ההזדהות איתו יתמעטו. (יוסי שניידר)

דורי שדמון:

„אני יכול רק לנחש את תוצאות הבחירות!”

מי שעובדים באמת קשה בימים אלה הם חוקרי דעת-הקהל. הם שואלים, מעבדים נתונים ומפרסמים בכל יום סקר דעת-הקהל. לפעמים יש הרגשה שהדבר היחידי הטוב שייצא מהבחירות הללו, ב-1 בנובמבר, זה שסוף-סוף נדע איזה סקר דעת-קהל צדק. איך הם עושים את זה, כמה אנשים הם שואלים, כיצד הם מחלקים את הארץ, האם יש הבדל בין סקר פוליטי לבין סקר מיסחרי. את כל השאלות הללו הפניתי לדורי שדמון, מנכ"ל מכוני-המחקר „טלסקר”.

אין מיספר-פלא לגודל המידגם. כל מידגם הכולל 400 איש ויותר הוא מייצג. מה שמקובל היום זה בין 500 ל-1200 נשאלים, אבל גם זה לא מדוייק. יותר מדוייק יהיה לאמר שקובעים את גודל המידגם בהתאם למטרות הסקר, לפעמים מיגבלות הזמן ולפעמים מיגבלות הכסף.

- תסביר את זה. אנחנו רוצים לדעת, למשל, כמה יצביעו עבור המפלגות הגדולות, והסקר שלנו מראה שעבור אחת יצביעו 30% ועבור השניה 25%, הטעות הסטטיסטית יכולה להיות של אחוז אחד, וזה לא ישנה את התמונה, אבל אם, לעומת זאת, אנחנו עוסקים במפלגות הקטנות, טעות סטטיסטית של 1% יכולה להפוך את הקערה על פיה. ככל שצריך להגיע לתחום מעמיק יותר של תתי-קבוצות, המידגם צריך להיות גדול יותר, כדי להיות מדוייק יותר.
- אני מבינה שרוב המחקרים עובדים באותה השיטה. אז מדוע ההבדלים בין מישרד למישרד? יש כמה סיבות לכך. קודם כל, לא כל המידגמים נעשו בשיטה זוה, ולפעמים ניסוח של שאלה בצורה שונה יכול לגרום לתוצאות שונות, ולפעמים, גם כאשר התוצאות של המישרדים רומות,

בחירות

הפרשנות שנתונים להם בתיקורת היא שונה, ואז גם התוצאות שונות.

- האם סקר פוליטי וסקר מיסחרי הם שווים? מבחינת העבודה כן, אבל בתחום הפוליטי יש יותר בעייתיות. אנשים לא תמיד עונים באופן פתוח, ובעניין הפוליטי יש להם גם נטייה לשנות את דעתם הרבה פעמים.
- אם הם משנים את דעתם הרבה פעמים מה הטעם בכל הסקר? הסקר, בניגוד למה שאנשים חושבים, לא נועדו לאמר כמה תקבל כל מיפלגה ב-1 בנובמבר. אף אחד לא יכול להגיד את זה. מה שהסקרים מראים זה מגמות, תגובות של אנשים לגבי מסרים מסויימים, לגבי השפעת תשרייר-הבחירות וכו'. לגבי תוצאות הבחירות אני יכול רק לנחש, ואת זה גם את יכולה לעשות. (דניאלה שמי)